Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda)

7. detsember 2018*

Hanked – Finantsmäärus – Liidu üldeelarvest rahastatavatest hankemenetlusest ja toetuse andmise menetlustest kahe aasta jooksul kõrvale jätmine – Finantsmääruse artikkel 108 – Kaitseõigused – Tõend teate kättesaamise kohta

Kohtuasjas T-280/17,

GE.CO. P Generale Costruzioni e Progettazioni SpA, asukoht Rooma (Itaalia), esindaja: *avvocatessa* G. Naticchioni,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Dintilhac ja F. Moro,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada esiteks komisjoni 7. märtsi 2017. aasta otsus, millega jäeti hageja kõrvale Euroopa Liidu üldeelarvest rahastatavatest hankemenetlusest ja toetuse andmise menetlustest ning võimalusest osaleda nõukogu 2. märtsi 2015. aasta määruse (EL) 2015/323, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust (ELT 2015, L 58, lk 17), raames rahaliste vahendite andmise menetlustes, ning millega anti korraldus avaldada teave nendest menetlustest kõvale jätmise kohta komisjoni veebisaidil, ja teiseks nõue tunnistada kehtetuks kõik sellele otsusele eelnenud või järgnenud toimingud, sealhulgas need, milles hageja ei ole teadlik,

ÜLDKOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president S. Frimodt Nielsen, kohtunikud V. Kreuschitz ja N. Półtorak (ettekandja),

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

otsuse[1]

[…]

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

1 Esitatud on üksnes käesoleva kohtuotsuse punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

Õiguslik käsitlus

[…]

Sisulised küsimused

[…]

Esimene väide, mis käsitleb finantsmääruse artikli 108 ja põhiõiguste harta artikli 41 rikkumist

[…]

42 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et kaitseõiguste tagamine on liidu õiguse üks aluspõhimõte ja õigus olla ära kuulatud on osa sellest aluspõhimõttest (vt 3. juuli 2014. aasta kohtuotsus Kamino International Logistics ja Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 ja C-130/13, EU:C:2014:2041, punkt 28 ning seal viidatud kohtupraktika).

43 Õigus olla ära kuulatud on sätestatud mitte üksnes põhiõiguste harta artiklites 47 ja 48, millega tagatakse kaitseõiguste järgimine ja õigus õiglasele kohtulikule arutamisele, vaid ka harta artiklis 41, millega tagatakse õigus heale haldusele. Põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 kohaselt kätkeb õigus heale haldusele eelkõige igaühe õigust, et ta kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada (vt 3. juuli 2014. aasta kohtuotsus Kamino International Logistics ja Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 ja C-130/13, EU:C:2014:2041, punkt 29 ning seal viidatud kohtupraktika).

44 Selle põhimõtte kohaselt, mida tuleb kohaldada, kui ametiasutus kavatseb teha isiku suhtes talle ebasoodsa otsuse, tuleb niisuguste otsuste adressaatidele, kelle huve otsused oluliselt mõjutavad, anda tegelik võimalus nende asjaolude suhtes oma seisukoha esitamiseks, millega haldusasutus oma otsust põhjendada kavatseb (vt 3. juuli 2014. aasta kohtuotsus Kamino International Logistics ja Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 ja C-130/13, EU:C:2014:2041, punkt 30 ning seal viidatud kohtupraktika). Õigust olla ära kuulatud tuleb järgida ka siis, kui kohaldatavad õigusnormid niisugust formaalsust sõnaselgelt ette ei näe (vt 3. juuli 2014. aasta kohtuotsus Kamino International Logistics ja Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 ja C 130/13, EU:C:2014:2041, punktid 31 ja 39 ning seal viidatud kohtupraktika).

45 Käesoleval juhul näevad kohaldatavad õigusnormid finantsmääruse artikli 108 lõike 8 punktis c ette, et enne mis tahes soovituse vastuvõtmist annab artiklis 108 nimetatud toimkond ettevõtjale ja teavitatud hankijatele võimaluse oma seisukoha esitamiseks. Samuti nähakse selle sättega ette, et ettevõtjal ja teavitatud hankijatel on oma seisukoha esitamiseks aega vähemalt 15 päeva.

46 Kohaldatavad õigusnormid ei näe siiski ette, millise sidevahendi abil peab artiklis 108 osutatud toimkond ettevõtjat teavitama asjakohaste faktide õiguslikust kvalifitseerimisest ja ette nähtud sanktsioonist.

47 Selles osas tuleneb kohtupraktikast, et otsus – ja seega seda enam kiri, mis sisaldas artiklis 108 nimetatud toimkonna poolt asjaoludele antud õiguslikku kvalifikatsiooni ja kavandatavat sanktsiooni – on nõuetekohaselt teatavaks tehtud, kui sellest on teatatud otsuse adressaadile, kellele on antud võimalus otsusega tutvuda (vt selle kohta 9. juuli 2013. aasta kohtumäärus Page Protective Services *vs.* SEAE, T-221/13, ei avaldata, EU:T:2013:363, punkt 12).

48 Käesolevas asjas on poolte vahelise vaidluse ese küsimus, kas komisjon teavitas nõuetekohaselt hagejat vaidlusalusest kirjast. Esiteks märkis komisjon vaidlustatud otsuses, et andis vaidlusaluse kirja kättetoimetamise ülesande kiirkullerile. Teiseks tõi ta esile, et ta oli selle kirja saatnud ka e-posti teel hageja ainsale juhatuse liikmele. Tõendamaks, et vaidlusalune kiri oli nõuetekohaselt kätte toimetatud, viitab komisjon 23. detsembri 2016. aasta e-kirjale ja samal päeval saadud lugemisteatisele. Hageja väidab, et ta ei ole kunagi teadnud vaidlusaluse kirja olemasolust või lähetamisest.

[…]

60 Nagu nähtub eespool punktidest 42–44 ja 47, on komisjoni ülesanne tagada, et isik saab õigust olla ära kuulatud tõesti kasutada, ning järelikult peab komisjon tõendama, et ta andis hagejale tegeliku võimaluse nende asjaolude suhtes oma seisukoht esitada, millega ta kavatses oma otsust põhjendada. Käesoleval juhul ei saanud komisjon leppida lihtsalt lugemisteatisega, mille puhul ta möönab, et see on infosüsteemi automaatselt saadetud e-kiri, et vaidlustatud otsuses kinnitada, et hagejal oli võimalik tutvuda vaidlusaluse kirjaga ja et ta ei olnud sellele kirjale reageerinud.

61 Silmas pidades toimikus esitatut ja eelkõige komisjoni viidatud asjaolusid ning võttes arvesse poolte seisukohti kõnealuste asjaolude kohta, tuleb märkida, et lugemisteatis on e-kiri, mis võidakse luua ja saata automaatselt adressaadi infosüsteemi poolt ning seega ilma, et adressaat tingimata saaks sellise e-kirja olemasolust teada. Seega tuleb tõdeda, et lugemisteatis ei võimalda komisjonil tõendada, et hagejale anti nõuetekohaselt võimalus vaidlusalusest kirjast teada saada või et ta oli sellise kirja olemasolust või lähetamisest teadlik.

62 Selles osas tuleb märkida, et kuigi väljastusteatega tähtkirja teel teavitamine ei ole ainus võimalik meetod haldusotsustest teatamiseks, on see siiski eriti kindel meetod tänu konkreetsetele tagatistele, mida see annab nii puudutatud isikule kui ka haldusasutustele (vt selle kohta 16. detsembri 2010. aasta kohtumäärus AG *vs*. parlament, F-25/10, EU:F:2010:171, punkt 38), ja seda enam, kui puudutatud isik on väljastpoolt institutsioone (vt selle kohta 16. detsembri 2010. aasta kohtumäärus AG *vs*. parlament, F-25/10, EU:F:2010:171, punkt 39). Üks nendest tagatistest on eelkõige adressaadi poolt väljastusteatele antud allkirjast tulenev kindlus, et kõnealuse kirja saaja teab, et kiri on adresseeritud talle ja vajab tähelepanu. Samas nähtub toimikust, et erinevalt posti teel saadetavast vastuvõtuteatisest ei paku lugemisteatis sellist tagatist. Erinevalt kirja saaja poolt väljastusteatele antud allkirjast või e-kirja saaja poolt koostatud ja saadetud kättesaamise kinnitusest ei võimalda kõnealune lugemisteatis seetõttu, et see – nagu juba eespool punktis 61 on kirjeldatud – luuakse ja saadetakse adressaadi infosüsteemi poolt automaatselt, väljaspool kahtlust tuvastada, et hageja teadis vaidlusalusest kirjast või sai sellega tutvuda kõnealuse teatise saatmise päeval.

63 Kui kaalul õigus olla ära kuulatud, nagu käesolevas vaidluses, siis ei piisa sellisest lugemisteatisest, mille komisjon esitas, et tõendada, et ta on nõuetekohaselt taganud, et oli hagejale andnud võimaluse teha tõhusalt teatavaks oma seisukoht.

64 Kuna tõendatud ei ole, et hagejale oli nõuetekohaselt antud võimalus teha teatavaks oma seisukoht asjaolude kohta, millega komisjon kavatses vaidlustatud otsust põhjendada, siis tuleb nõustuda esimese väitega, mis käsitleb finantsmääruse artikli 108 ja põhiõiguste harta artikli 41 rikkumist.

65 Seetõttu ei ole vaja hinnata hageja esimese väite raames esitatud teiste argumentide põhjendatust ning vaidlustatud otsus tuleb tühistada.

[…]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda)

otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Komisjoni 7. märtsi 2017. aasta otsus, millega jäeti GE.CO. P Generale Costruzioni e Progettazioni S.p.A kõrvale Euroopa Liidu üldeelarvest rahastatavatest hankemenetlusest ja toetuse andmise menetlustest ning võimalusest osaleda nõukogu 2. märtsi 2015. aasta määruse (EL) 2015/323, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust, raames rahaliste vahendite andmise menetlustes, ning millega anti korraldus avaldada teave nendest menetlustest kõvale jätmise kohta komisjoni veebisaidil.**

2. **Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

3. **Mõista kohtukulud välja komisjonilt.**

Frimodt Nielsen Kreuschitz Półtorak

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 7. detsembril 2018. aastal Luxembourgis.

Allkirjad